

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 9/2026 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om hur stödsystemen för skogsvård fungerar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 9/2026 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna-Leena Mattila /cent:

Hur ser regeringen på den nuvarande tillsynspraxisen för Kemera-stödet i situationer där stödet avslås på grund av en ringa måttavvikelse,

ämnar regeringen förtydliga eller göra stödvillkoren och tillämpningen av dem mer flexibla så att stödsystemet uppmuntrar till aktiv skogsvård och inte ökar den administrativa osäkerheten och

hur säkerställer regeringen att återkrav av stöd och tillhörande fakturering sker utan dröjsmål och administrativt på ett effektivt sätt?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I det skriftliga spørgsmålet beskrivs kort ett enskilt fall som gäller vård av ungskog och för vilket stöd har beviljats med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015), den så kallade Kemera-lagen. Lagen gällde till och med den 31 december 2023. Fallet har inte specificerats närmare, troligen med tanke på skyddet av personuppgifter. I detta svar granskas på ett allmänt plan behandlingen av projekt i anslutning till stöden för skogsbruk i likadana fall som det som framförs i det skriftliga spørgsmålet.

Enligt det skriftliga spørgsmålet skulle ett enskilt träd ha överskridit kravet på diameter enligt Kemera-stödvillkoren och stödet därför ha avslagits i sin helhet. Det bör konstateras att tillsynen över stödvillkoren omfattar hela skogsfiguren, inte enskilda träd i den. Tillsynen genomförs enligt en granskningsanvisning som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet. Enligt granskningsanvisningen mäts i samband med terränggranskningarna flera olika provytor i skogsfiguren och utifrån dessa provytor beräknas medeltalet för hela trädbeståndet.

Det bör konstateras att enligt 47 § i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk används vid mätningar i terrängen de metoder för mätning och värdering som allmänt används inom skogsbruket. I förarbetet till lagen (RP 138/2014 rd) konstateras bland annat att i genomförandet av lagen anses sådana fall överensstämma med författningarna där det numeriska värdet

av ett kännetecken som mäts eller bedöms i terrängen i förhållande till det föreskrivna värdet inte överskrider den felmarginal som angivits med hjälp av en mätningssmetod som allmänt tillämpas inom skogsbranschen. Fall där det föreskrivna värdet överskrids med mer än medelfelet anses felaktiga. Finlands skogscentral beaktar alltså vid tillsynen mätnoggrannheten, men också tillväxten i trädbeståndet mellan arbetets genomförande och granskningen.

Enligt 39 § 2 om. i lagen ska Skogscentralen ge stödmottagaren möjlighet att avhjälpa de brister som konstaterats vid en terrängbesiktning, om bristerna är små och relativt lätt kan avhjälpas.

I 40 § i den temporära lagen om hållbart skogsbruk finns bestämmelser om återbetalning och återkrav av stöd. Bestämmelser om grunderna för återbetalning och återkrav av stöd finns i statsunderstödslagen. Stöd som enligt 20 § i statsunderstödslagen ska återbetalas ska betalas till skogscentralen. Skogscentralen ska göra en framställning till Livsmedelsverket om återkrav av stöd, om centralen får kännedom om en sådan grund för återkrav som anges i 21 eller 22 § i statsunderstödslagen. Därefter fattar Livsmedelsverket beslut om återkrav av stödet.

I de fall där stödmottagaren inte bestrider granskningsresultatet är förfarandet återbetalning av stödet. Då ger Finlands skogscentral stödtagaren en tidsfrist inom vilken stödtagaren ska återbetala stödet till Finlands skogscentralens konto. Om stödmottagaren inte frivilligt återbetalar det felaktiga stödet eller återbetalar stödet endast delvis, ska Finlands skogscentral göra en framställning till Livsmedelsverket om att stödet ska återkrävas.

Stöd enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk kunde beviljas 2015–2023. Utbetalningar enligt stödbeslut som fattats utifrån denna lag kan göras ännu 2026. De projekt som fått finansiering från stödssystemet omfattas enligt arbetsslag av 7–10 års skötsel- och underhållsskyldighet. Skyldigheten börjar när allt stöd för åtgärden har betalats ut. Försummelse av vård- och underhållsskyldigheten leder till att stödet ska återbetalas. Förfarandena för återbetalning och återkrav av stöd har varit desamma sedan lagen trädde i kraft.

I början av 2024 ersattes den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk med lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket. I och med det temporära incitamentsystemet för skogsbruket har stödvillkoren för arbetsslagen ändrats. Exempelvis har man för vård av ungskog avstått från stödvillkoret där medeldiametern beaktas. I stället infördes ett stödvillkor som beaktar medellängden. Samtidigt inkluderades tidsfrister för framställningar och beslut om återkrav i lagen. Bestämmelser om tidsfristerna finns i 45 § 2 mom. i lagen om ett temporärt incitamentssystem för skogsbruket (71/2023). Målet med bestämmelserna om tidsfrister har varit att bereda en behandling av ärenden utan dröjsmål. Det bör konstateras att både Finlands skogscentral och Livsmedelsverket är skyldiga att följa förvaltningslagen (434/2003), som i 23 § 1 mom. fastställer att ett ärende ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Jord- och skogsbruksministeriet konstaterar att vid beredningen av stödsystemet fäster man regelmässigt uppmärksamhet vid stödets sporrande effekt. Beredningen påverkas också av EU:s regler för statligt stöd. När den offentliga finansieringen minskar strävar man efter att med stöd-villkor styra de tillgängliga medlen på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. I beredningen av stödsystemet är man i det stora hela tvungen att samordna olika mål. Så har man också gjort vid beredningen av lagen om ett temporärt incitamentssystem för skogsbruket.

Helsingfors 25.2.2026

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah